

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre	24 kor. (12 frt.)
Félévre	12 „ (6 „)
Negyedévre	6 „ (3 „)
Egy óra	2 „ (1 „)
Egyes szám	8 fillér (4 kr.)
Vidékre	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap, korán reggel
Unnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

és KIADÓHIVATAL.

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyezred centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér soronként 40 fillér.

A kurnc Ausztria.

Kolozsvár, nov. 3.

Tulajdonképpen nem is kurocok ők, hanem ki szlovén, ki cseh, ki lengyel, ki allddeutsch — csak osztrák nincs közöttük. Amde valamennyi szörnyen kuruckodik, mi is leckét vehetünk tőlük, olyan kurocok ők. A bizonyágát most is meg fogják adni: példát véve tőlünk, harcot indítanak ők is a véderő-javaslat ellen és nem nyugosznak meg addig, míg Körber vissza nem vonja a póttartalékosok behívásáról szóló javaslatot.

Szél Kálmán miniszterelnök egyébként is hozzá van szokva, hogy vele nem báznak el keztyűs kézzel a rájksztrában. Az osztrák kormányelnök rég le is tett róla, ha erősebb kitételeket vagdosnak is a fejébe, hogy érzékenységi hurokat pengessen. Szél Kálmánnak könnyű érzékenységi hurokat pengetni: itt olyan tónuson beszélnek vele, a milyen tónus Ausztria parlamentjében már egészen idegenül hangzanak.

A mi parlamentünk tónusa érdekesen örülhetünk, hogy ez a stílus minálunk idegen stílus, de ezzel éppen nem azt mondjuk, hogy nem volna helyénvaló sem.

Ezuttal azonban igazán dilemmában vagyunk, vajjon csakugyan olyan nagyon örülünk-e, hogy Ausztriában annyira visszhangra talált a magyar közvéleménynek — most már lehet mondani: — oszlatlan állásfoglalása az ominózus véderő-javaslat ellen. A dolog ugyanis úgy áll, hogy kevesebb kuruckodás az osztrákok részéről, ezuttal többet használna Magyarországnak, mert feltétlenül azt eredményezné, hogy az ország rövidesen megszabadulna Szél Kálmán kormányzásától.

Körber osztrák miniszterelnök ugyanis finom taktikus, ügyes politikus és a véderő-javaslat kapcsán nagyon előnyös helyzetbe került. A magyar kormány visszavonta ideiglenesen ezt a javaslatot s kijelentette, hogy újból való benyújtásával, vagy esetleges módosításával várnia kell addig, míg az osztrák parlament bizottságának is alkalma lesz a módosításokra előterjesztést tenni. Most már Körberre csak az a feladat várt, hogy ő vigye keresztül változatlanul a javaslatot az osztrák véderő-bizottságban és akkor Szél Kálmánnak is kötelessége változatlanul keresztülhajszolni a régi javaslatot. Mivel pedig erre nem lehet képes, tehát Szél Kálmán meg van bukva, Körber pedig nagy ember, a ki megmutatta a koronának, hogy ime ő meg tudja tenni, a mit Szél Kálmán meg báró Fejérváry lehetetlenségnek mond.

Kár, hogy Körbernek ez az ügyes sakhúzása nem sikerült s hogy az osztrák pártok bejelentették a harcot a véderő-javaslat ellen, mert passzivitással segítettek volna nekünk Szél Kálmán megbuktatásában. Ez a bukás ugye késhetik már sokáig, de Magyarországot megkímélték volna a lassu haldoklás nézésétől.

Hiába! a magyar-osztrák egyetértésre nagyon áll a klasszikus mondás, hogy: »Trimeo Danaos et dona ferentes« — magyarul: huncut az osztrák akkor is, a mikor egy követ fuj velünk. Kevesebb kuruckodást az ő részükről bizony jobban megköszöntük volna. A véderő-javaslat elbántunk eddig is egymagunk s elbántunk volna vele könnyen továbbra is, ha Ausztriában keresztül is ment volna a bizottságon. Bizon elbántunk volna vele, mert akkor már nem Szél Kálmán állottunk volna szemben, hanem az ő utódával, a ki bizonyára ovakodik majd ily kényes ügygyel kezdeni kormányzatát. Már csak azért is, mert minálunk a miniszterek legalább három évig szeretnek bársony-

fotelben ülni. Már pedig, a ki ehhez hasonló javaslattal párnázza ki a ministeri székét, az akár bele se üljön, mert ugysem tud megülni benne: tükkel van kipárnázva akkor az a szék.

Honvédtisztek. Esztendők óta hangoztatja a függetlenségi párt, hogy a honvédséget elnémetesítik, hogy magyar katonai erők helyett osztrák, cseh, morva tisztekkel tömnek meg a honvédsereget. Legjobban kitűnik ennek szomorú igazsága az előléptetések alkalmával. A hiv. lap hosszú listát közöl s az előléptetett tisztek nagyszámában a közös hadseregből jönnek át a honvédséghez, mert itt könnyebben haladhatnak. Igaz ugyan, hogy ezáltal a magyar honvédtisztek mellőzést szenvednek, de ezzel nem törődik a honvédelmi miniszter, hanem folytatja tovább a germanizálás gyászos munkáját. A Ludovika Akadémiából kikerülő növendékek egyrészt is a közös hadsereghez viszik, tehát a magyar tisztképző iskolában is osztrák tiszteket nevelnek. A honvédségünk főtisztjei kevés kivétellel idegenből állnak, a kik a vezényszavakat se tudják tisztán kiejteni, beszélni meg éppen nem tudnak magyarul. Ezért ugyan kár a nemzetnek fenntartani a honvédséget, mert — ha így haladunk — nem sokára megfosztják a katonai körök az utolsó nemzeti jellegétől is.

Monstre bünpör a kir. táblán.

A marosujváriak ügye.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 3.

Érdekes bűntudgyben tartott felelővitali főtárgyalást a mult hó 31-én a kolozsvári kir. ítélő-tábla. Öt marosujvári polgár állt a vádlottak padján, mindannyian rágalmazás vétségével vádolva.

Az eljárást a marosujvári főbányahivatal tisztviselői, illetőleg Fritz Pál bányatanácsos és társai kérelmére tették folyamatba. Az ügy kiindulási pontja az volt, hogy a marosujvári főbányahivatal munkásai részére szükségeltetett husz kizsoltatást árlejtés útján vállalatba adták és a vállalatot hat évre Both Sándor marosujvári mészáros mester kapta meg. Boér János, Veres János és Aschulzer Mátyás marosujvári mészárosok a Both Sándorral való előzetes megegyezéshez képest társaknak akartak belépni a vállalatba, de ez állítólag 1200 frt közvetítési díj címen fizetett költsége megtérítéséhez kötötte a társulást, mi miatt aztán a társulás elmaradt.

Időközben az érdekelt munkások panaszoltak a Both Sándor által kimért husz minősége és általában a huszminőség körül tapasztalt anomáliák miatt s a munkások képviseletében Szilágyi János bányamunkás, továbbá a fent már megnevezett mészárosok közül ketten megbízták Vertán Endre dr. tordai ügyvédet, hogy a panaszolt sérelmek ügyében intézzen a pénzügyminiszterhez memorandumot. Vertán dr. az utasítás szerint el is készítette a memorandumot, melyet a pénzügyminiszter a marosujvári bányahivatalhoz küldött le. A bányahivatal tisztviselői sérelmesnek s tartalmában rágalmazónak tekintették a memorandumot s a bűnvádi eljárás bevezetését kérték a miatt.

A gyulafehérvári ügyészség folyamatra is tette a bűnvádi eljárást és pedig a panaszolt memorandumhoz információt adott Boér János és társai, továbbá Vertán Endre dr. ellen is. Utóbbival szemben azonban a vádtanács megsemmisítette az eljárást, de a többi vádlott főtárgyalás elé került. A főtárgyalást a gyulafehérvári törvényszék Marosujvárra kiszállta, tartotta meg s az közél egy hétig tartott.

A főbányahivatal panaszára folyamatra tett ügyen kívül, azzal egyeztetve letárgyaltak ugyanis a Both Sándor panaszára Betegh János és társai ellen folyamatra tett egy másik ügyet, melyben az képezte a vád tárgyát, hogy Balogh és társai a főbányahivatal tisztviselőinek megvesztegetésével vádlották Both Sándort

A gyulafehérvári kir. törvényszék a Both által vádlottakat felmentette a vád alól ellenben a bányahivatalnokok sérelmére elkövetett nyilvános rágalmazás vétségében Boér János, Veres János mészárosokat, to-

vább Szilágyi János munkást vétkesnek találta s őket jelentékeny pénzbüntetésre ítélte.

Ez ítélet ellen egy a törvényszék, mint a vádlottak, valamint (Balogh Jánosék felmentése miatt Both Sándor is felebbeztek s így az ügy a helyi kir. táblára került.

Réggel 9 órakor kezdte tárgyalni ezen ügyet Gál Jenő tanácselnök vezetésével a kir. tábla büntető tanácsa és este 5 óra tájban fejezte be a tárgyalást.

A vádhatóságot a kir. táblán Csipkés Károly kir. ügyész, Both Sándor magánvádlót dr. Tutsek Sándor ügyvéd képviselte, míg a vádlottak közül Boér Jánost és társait Adorján Samu gyulafehérvári ügyvéd, Balogh Jánost és társait (kiknek védője az első bírói eljárásban Nagy Samu dr. volt) Várady Aurél dr. helyi ügyvéd védelmezte.

Az ügyet Sáni László táblai bíró adta elő, részletesen és szabatosan ismertetvén annak minden mozzanatát. A vádlottak kihallgatása az egész délelőtti igénybe vette.

Délután a perbeszédre került a sor.

Elsőnek Csipkés ügyész beszélt tömör rövidséggel, majd Tutsek Sándor kezdte el Both Sándor képviseletében a magánvádat. Adorján Samu védő tovább beszélt egy óránál. Részletesen boncolgatta a vád minden állítását s helyen-helyen hatást ért el élénk előadásával és világos fejtegetésével. Kár, hogy egy Vertán Endre dr. ellen intézett felesleges támadással a jóízűs rovasára menő lapzást követett el.

A perbeszéd sorát Várady Aurél felszólalása zárta be. Nagy készültséggel apparátussal azt bizonyította, hogy védencai a törv. szerint még abban az esetben sem volna büntethető, ha csakugyan, mint a magánvádtól állította, de nem bizonyította — vesztegetéssel vádlották volna Both Sándort.

E beszéd elhangzása után az ítélő tanács visszavonult tanácskozássra s közel egy óra tanácskozás után Gál Jenő tanácselnök kihirdette a rendkívül szépen és érdekesen megalkotott ítéletet, mely valamennyi vádlottat felmentette.

Kiemelt az ítélet indokolása, hogy a rágalmazás alapjául szerepeltetett panasz állításai részben valók, részben valótlanok ugyan, de bűnvádi eljárás tárgyává nem tehető. Jelzi továbbá, hogy a mennyiben vannak az inkriminált panaszban egyes erősebb kifejezések, azokért mint a melyek csak való tényből, esetleg helytelenül levont következtetéseként jelentkeznek, — a vádlottak, kik panasz összevezésére közvetlenül be sem folytattak, felelősségre nem vonhatók.

A felmentő ítélet a jelenvolt közönség soraiban nagy meglepődést keltett. Marosujvári bizonyos körökben pedig nagy konsternációt idézett fel.

Tizenegyéves gyilkos.

Megölte az anyját, meg a kedvesét.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 2.

Egy tizenegyéves gyermeket tartóztatott le tegnapelőtt a csendőrség Szőlősn, a ki megölte az anyját és annak szeretőjét. Az esetről tudósítónk az alábbiakat közli:

Özvegy Racskán Jánosnének néhány év előtt halt el a férje. Az özvegyen kívül egy felnőtt leány és egy kis gyermek maradt hátra. A leány az apja halála után elment szolgálni s azóta nem is igen tért haza, mert ha otthon volt is, rövid idő múlva az anyja elűldözte hazulról. Racskánné kvártélyosokat tartott, később azonban csak egy Bochnyár Antal nevű legény maradt nála, a kivel szerelmi viszonyt folytatott.

Ettől kezdve alkalmatlan volt a fiú is otthon; hogy megszabaduljon tőle, inasnak adta az anyja. A fiúnak nem tetszett az inasokodás, hazament és eljárt a salgótarjáni bányákba dolgozni. Nappal dolgozott a fiú és csak éjjelre járt haza, de akkor is az anyja és annak szeretője folyton szidták és ütötték a gyermeket. A kis fiúnak az fajt legjobban, hogy az anyja szeretője, Bochnyár folyton az ő meghalt apját szidta.

Az elkeseredett fiú boszut forralt s azt kedden éjjel végre is hajította. A gyermeknek a kemence mellett a földön volt a fekvőhelye. Kedden este jól be volt fűtve a kemence s lefekvés előtt még néhány darab szent készített oda a fiú, a mit magával hozott. A mikor Racskánné és a szeretője elaludtak, a fiú megrakta szénrel a kemencét, azután óvatosan kihuzta a kemencésőt.

Mikor ezzel készen volt, kiosont a szobából, kívülről bezárta az ajtót s azután elment egy rohanóhoz, a hol azt mondta, hogy az anyja elzavarta hazulról. Másnap reggel Racskánné és Bochnyár halva találták. A szomszédoknak, a kik a szerencsétlenséget észrevették, feltűnt, hogy az ajtó kívülről volt elzárva. Ez alapon indult meg a nyomozás és kiderült, hogy a Racskán-fiú ölte meg a szerencsétlencéket.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, nov. 3.

Halottak napja.

Egy éjjeli fagy lesöpörte a fákról a hervadt, zörgő leveleket; ami ott maradt, megsárgulva, elfonnyadva függ a tarlalt ágakon. Ez a busz őszi kép, a bágyadtan mosolygó verőfényvel meg a ridegebb kékes színt öltő égbolttal, éppen találó környezetet halottak napjához. Az utcákat mindenfelé ellepték a téli zöld meg a pirosra, kékre festett szalmavirág koszorúk; a holtak városa megeléknült az élők tömegétől, ez a nap lévén az, mikor mindenkit a halál gondolata foglalkoztat s a kegyelet az elköltözötték iránt.

Mert alig van ember, akinek ne pihenne valakije ott a szomorú füzekkel övezett hantok egyike alatt. Jövevények vagyunk csak egy városban addig, míg el nem temetjük valamelyik szeretettünket. A sir tanit meg bennünket a szeretetre, a kegyeletre, a sir tanit meg bennünket hinni az örökkévalóságban.

Kolozsvár közönsége az idén is a szokott kegyelettel ülte meg halottak napját. Már tegnap délután nagy közönség foglalta el a temető előterét, ahol az egyetemi ifjuság gyászünnepélye folyt le.

Az ünnepélyt az egyetemi dalegyetel a Himnuszal nyitotta meg. Szép beszédeket mondott Ady Lajos egyetemi köri elnök, Szánthó Vitus és Gál Jenő az itt nyugvó irók, egyetemi tanárok és, negyvennyolcas honvédek felett. Az egyetemi dal- és zenegyűlet tagjai szépen áldoztak gróf Bánffy György emlékének, elénekelték sirjánál a „Szomorú füz hervadt lombja” és „Kék nefejelet” kezdetű dalait.

Mikor az alkonyat leszállott, megkondultak a harangok és a temető sirhantjain rendre felgyultak az ezerszínű mécsek, a kegyelet lángjai. A kivilágítást, mely a késő éjjeli órákig tartott, óriási tömeg szemlélte.

(Paar gróf távozása.)

A ki figyelemmel kíséri a király utazgatásait, tudja, hogy kicsoda gróf Paar Ede lovassági tábornok. Főhadsegéde ő az uralkodónak, a ki törhetlen hűséggel szolgálja a királyt. Gróf Paar — mint bécsi lapok jelentik — legközelebb megváltik állásától s helyébe gróf Uexküll-Gyllenband Sándor lovas-tábornok, a második hadtestnek ezidő szerinti parancsnoka fogja elfoglalni. Paar távozása, így mondják azok, a kik közel vannak a bécsi udvarhoz, a királynak nehezére esett. Az önfeláldozó, tapintat bescsületes katona törhetlen hűséggel ragaszkodott urához s ez az oka annak, hogy a király gyöngéden, de ellentmondást alig tűrő módon eddig mindannyiszor maradására hirta Paar Ede grófot, valahányszor az szóba hozta, hogy felelősségteljes és súlyos szolgálatát inkább emberre kellene bízni. Legutóbb, a mikor Paar megint szőnyegre hozta ezt a kényes ügyet, a felséges ur melankolikus mosollyal csak ennyit mondott:

— Már ön is el akar hagyni engemet, édes Paar?

Akkor persze annyiban maradt a dolog, mert Paar sokkal jobban szereti uralkodóját, semhogy fájdalmat okozna neki. Ha mosi csakugyan mégis föleseléné a főhadsegédséget az arciere-testőrség parancsnokságával, ugy ez ismét a király nemes szívének bizonnyitka. Inkább megbarátkozott azzal a gondolattal, hogy közvetlen környezetében változás fog bekövetkezni, semhogy hűséges emberét továbbra is olyan szolgálattal terhelje, a melyet ez magára nézve már túlságosan súlyosnak talál.

(Halottak napja Budapest.)

Fővárosunk, mint minden évben, ez idén is méltó kegyelettel ünnepelte meg halottak napját. A Kerepesi-uti temetőt óriási közönség árasztotta el. Az egyetemi ifjuság ugy a közélet, mint a tudomány nagy halottainak sirjához testületileg vonult ki lelkes

beszédék kíséretében megkoszoruzván azokat. Kossuth Lajos sirját valóságos virág-erdő borította. Itt a hová a függetlenségi párt Kossuth Ferenc vezetésével vonult ki, Illyés Bálint orsz. képviselő tartott meghatározó költségű beszédet, Iványi Dániel sirjánál Nessay Pál beszélt gyűjtő hatással. A gyászolók és kíváncsiak a késő esti órákban is hatalmas tömegekben hömpölyögtek a temető útjain, a sirok között áldozva az emlékezés magasztos ünnepének s ma már ujra hétköznapi vagyon s kezdődhetik a vásár, az élet vására. A budavári koronázó Mátyás-templomban halottak napján a templomban eltemetett III. Béla magyar király és neje Antiochiai Anna, valamint a többi árpád-házi fejedelmi sarjak lelki üdvéért, kiknek tetemei a templomban vannak eltemetve ünnepi gyászistentisztelet tartott. A misét dr. Nemes Antal apátplébános celebrálta nagy segédlettel. A főváros temetőibe halottak napjára ma is igen sokan vándoroltak ki, hogy megtekintessék a földiszittelt sirokat, különösen Kossuth és elhunyt nagyjaink sirjait kereste fel tömegebben a közönség.

(A Tanárjelöltek Segélyegyesülete ma délelőtt fél 10 órakor a bölcsészeti kar III. sz. tantermében rendes közgyűlést tartott. Tárgyalásra került az új ügyrendtartás és a tanárjelöltek katonaszkodás ügye, melyet a választmány a bizottságok előterjesztése alapján most terjeszt a közgyűlés elé. Mindkét ügy ugy fontoságánál, mint nagy horderejűnél fogva általános érdeklődés tárgyat képezte, a gyűlésen nagyon sokan vettek részt. Különösen a katonaszkodás ügye az, melyhez hasonló jelentőségű az utóbbi évek alatt nem foglalkoztatta a tanárjelölteket. Azt kéri a választás és közoktatásügyi miniszterhez intézendő emlékiratban, hogy az 1889. VI. t. c. 32. §-ában a tanítóknak biztosított póttartalékosok kedvezménye a középiskolai tanároknak és tanárjelöltekre is kiterjesszessék. Ez oly életbevágó ügy, melynek kivívását legelső vívmányaik közé sorolhatnák s oly általános érdekű, hogy — mondhatni — az összes tanárjelöltek jövőjére kihatással lesz.

(Darányi miniszter Kézdivásárhelyen.) A székegy viszonyok tanulmányozásában utazó miniszter vasárnap reggel Kézdivásárhelyre érkezett. — Az államomlás óriási közönség fogadta s Török polgármester üdvözlése után a miniszter őszinte örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy a várost személyesen megismerheti. A vasutól a háromszékmegegyi Erzsébet-árvafelügyelő intézteleme hajtattott a miniszter és kísérete, hol a tiszteleterre felállított díszkapun belül árva leánykák csoportja várta őt. Egyik kis leányka virágcsokrot nyújtott át a miniszternek, ki mindenkifelelt az árvaház szabászati és női-ipar iskoláját tekintette meg. Nagy Károly igazgató a látogatás végeztével megköszönte a miniszter érdeklődését, mire Darányi meglepetését nyilvánítván, elhajtattott az árvaházból, majd körülkocsizta a várost s a városházára tért. Itt Bereck, Lemhény, Almás, Karant, Kézdivásárhely községek küldöttségeit fogadta, azután pedig a Kézdivásárhely gazdasági egyesület kérését tolmácsolta báró Bánffy Zsigmond alelnök. A kézdivásárhelyi mészáros ipartestület küldöttségének jelentkezősei után a miniszter a város saját-ségei építkezését szemlélte meg, ezután pedig hosszu kocsisortól kísérvé az állomásra hajtattott s a tíz órai vonattal, tanulmányozó utját folytatandó Brassóba utazott.

(Az Erdélyi Gazdasági Egylet) igazgató-választmánya 1902. évi november 3-án, (hétfőn) d. u. 3 órakor — Petőfi utca 7. sz. a. helyiségében — ülést tart, melynek tárgyai: 1. Október 14-iki választmányi ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Jelentés az egylet pénztárának október havi forgalmáról. 3. Földm. miniszter leirata a komlószállítási kedvezménye tárgyában. 4. A mezőgazd. munkásségelygő pénzár ügyben tartandó községyi gyűlések. 5. A sepi-szentgyörgyi székegy társaság megkeresése. 6. Folyó ügyek. 7. Ülés napjaink beérkező tárgyak. 8. Indítványok.

(Belgrádi szenzációk.) A „Piccolo” — jelentő Belgrádból: Az orosz követ tegnap két óráig tartó kihallgatáson volt a királyi párnál. Beavottak szerint az audiencián kizárólag a trónörökös kérdéséről volt szó. Ugyanis Draga királyné fivérének Lunyevicza hadnagynak jelölését még mindig nem ejtették el. A királyné mindenáron őt akarja a szerb trón örökösévé proklamálni. Sándor király még habozik, de tekintve azt a nagy befolyást, melyet a királyné rá gyakorol, bizonyosra veszik,

hogy végül engedni fog, annál is inkább mert Lunyeviczának a tisztiek között is sikerült híveket szerezni magának. Különben az idősebb tisztiek, a kik még Milán alatt szolgáltak, titokban Milán király és Krisztics Artemizia természetesen fiát szeretnék a trónra ültetni. Jelenleg tehát Lunyevicza hadnagy jelöltsége áll előtérben, a kit azonban Oroszország sehogy sem akar akceptálni és most Belgrádban azt beszélék, hogy a királyi pár utazása Livadiába éppen ezen ügy miatt maradt el, Oroszországnak ugyan is se Lunyevicza, se Krisztics Artemizia fia nem kell, hanem csak egy montenegrói, vagy Karagyorgyevics herceg. Ez utóbbiak viszont Sándor királynak nem kellene és innen az elhagyás a szerb és orosz udvar között, meg az oroszországi látogatás elmaradása. Az orosz követ állása most Belgrádban tarthatatlanná vált, úgy hogy legközelebb elutazik. A két követségi titkár már elhagyta Belgrádot, úgy hogy néhány nap múlva csak a katonai attaché fogja képviselni Oroszországot Belgrádban.

(A mentők október havi működése.) A mentők mult havi munkájáról a következő statisztika nyújt képet: Összes működés: 1. Balesetek száma s az ezeknél nyújtott első orvosi segély 141. 2. Betegszállítás 17. 3. Mozgó-órszág 45. 4. Tűzhöz kivonulás 1. 5. Vaklármá 2. Összesen 206. Ezekből nappalra esett 153, éjjeli időre 53.

(Körmendi botrány.) A körmendi átlami polgári iskola tanítótestületének botrányával kapcsolatos fegyelmi ügyeket, a minap tárgyalta Vasvármegye közigazgatásának fegyelmi választmányja. A bíróság elnöke Reisz Ede főispán volt. Előadóként dr. Mesterházy Kálmán t. főjegyző sz. repeli, a köztudat pedig Bárdossy kir. ügyész képviselte, a ki vádbeszédében kijelentette, hogy a Knaute Rezső polgári iskolai igazgató ellen, Farkas Iván Zsigmond tanító által az államkincstár terhére elkövetett hülsen kezelés, a Mocsáry-ügyben való bűnpártolás botrányos részegeskedés alaptalannak bizonyultak, azokra nézve a vádat elejti. Ellenben indítványozza, hogy miután be van igazolva, hogy Knaute igazgató egy kávéházban állásához nem illő egyénekkel mulatott, dorgálással büntessék. Hosszu vita után Knaute igazgatót a vád alól felmentette; ugyszintén Kones Sándor tanítót is, akit Farkas Iván Zsigmond amiatt jelentett föl, hogy egy tanuló arculított. Farkas ellen Bárdossy ügyész azért emelt vádat, mert a gondnoksági elnök hivatalos felhívására, hogy mondja meg: miben állnak a körmendi iskolánál felmerült és ál-

tala emlegetett erkölcsatlenségek, a választ megtagadta. Vádat emelt továbbá ellene, hogy egy tanítótársát inzultálták, hogy az ifjuságot a templomba nem kísérte és a tanítótestületi értekezleteken nem vett részt. A választmányi mindezeket a vádatok beigazolvá látván Farkas Iván Zsigmondot vétkesnek monotta ki és 100 korona pénzbüntetésre és a költségek megtérítésére ítélte. Farkas Iván Zsigmond nejt, Harsányi Mária tanítónét, aki ellen szintén az a vád merült fel, hogy vonakodott az ifjuságot a templomba kísérni, szintén dorgálásra ítélték.

(Leleplezett kártyabarlang.) A fővárosi rendőrség a napokban a Tihany kávéházban egy hazárd játékos bandát igrasztott szét. A vizsgálat során kiderült, hogy a kétes hírű kávéház tanyája volt az e fajta tiltott játékoknak és különösen a vidéki embereket hálózta be. A ház tulajdonosa Flachner Jeanette ellen megindították a vizsgálatot.

(Kérvény tizenhárom ezer aláírással.) A képviselőházhoz beérkezett összes kérvények között talán a legsúlyosabb az, a melyet Molnár Józsiás képviselő benyújtott a képviselőházhhoz. A kérvényt nem kevesebb mint tizenháromezer székely irta alá s magában foglalva azokat a határozatokat, a melyeket a legutóbb Kézdivásárhelyen tartott székely négyülés szankcionált. A kérvény főleg a tagosítás és arányosításról foglalkozik, amelyeknek helyes rendezésétől függ a székelyek jövője. A kérvényhez 140 székely kétség népe csatlakozott. Ekérvényben foglalt határozatok nagy részben ellentétben állnak a népgyűlésnek határozataival, amelyet az Omge annak idején Tusnádon rendezett. A székelyek kérvényükben azt kéri a kormánytól, hogy a székely mentő akciót az ő határozataik alapján kezdje meg.

(A Tribuna perci.) A nagysebeni Tribuna égő gyűlölettel sarkalva nap nap mellett heves támadásokat intéz a magyar állam ellen és a magyar nyelv ellen. A Tribuna körül csoportosult hazátlan és hazafiatlan elemek minden törekvésüket oda irányítják, hogy Erdélynek oláh jelleget adjanak. A mikor valamelyik magyar miniszter törvényen alapuló rendelet útján meg akarja óvni a magyar nyelvnek az elsőégi jogát, a Tribuna vakmerő koholmányokkal ferdíti el a rendelet valódi intencióit és a dolgot úgy tünteti fel, mintha a magyar kormány tagjai nem jogos érdekeket védel-

meznének, hanem a hazai román nép megsemmisítésére és erőszakos módon való kipusztítására törnének. — A Tribuna nem riad vissza attól se, hogy a történelmi közismereti tények meghamisításával felháizítsa a románorságot a törvények ellen. Wlassics kultuszminiszternek legutóbb a magyar nyelv lelkiismeretes tanítása érdekében kiadott s az 1872. évi törvényeken alapuló rendeletei teljesen kizhózták a sodrából a Tribunát: napokon keresztül a legféktlenebb izgatást folytatta a magyar nyelv és nemzet ellen. — Végre is a királyi ügyészség megsokalta a Tribuna magatartását s egy a kultuszminiszter ellen intézett cikke miatt sajtóperbe fogta. A tribunisták erre nemhogy megjuhászkoztak volna, hanem még nagyobb gyűlölettel irtak minden ellen, a mi magyar. Erre az ügyészség egyszerre nyolc cikk miatt indított sajtóper a „Tribuna” ellen. Gödri Sándor nagysebeni vizsgálóbíró már vallatóra fogta a „Tribuna” szerkesztőjét a felelősség megállapítására végezt. A perek tárgyalása iránt szokatlan érdeklődés mutatkozik a román körökben, mert az egyik cikkben a sorok között a „Tribuna” nyílt forradalomra hívja fel a románokat.

(Szállítások és versenytárgyalások.) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamrához ujjában a következő hirdetmények érkeztek: A jánv. miskolci üzletvezetőség: különböző anyagok szállítására (november 24). A kolozsvári VI. honvéderületi parancsnokságtól: régi rendszerű kocsik eladására (december vége). A máv. kolozsvári üzletvezetőség: fagygy szállításra (nov. 27). A máv. debreceni üzletvezetőség: pályafenartási és építési faragott fák, deszkák, pallók és egyéb faanyagok szállítására (november 26). A máv. budapest-balparti üzletvezetőség: gázolaj, kátrány eladására (november 25). A kolozsvári kir. ügyészségtől: fegyverek munkarejének ipari célokra való felhasználására írték (november 25). A helybeli kir. itélőtáblától: száraz, nem usztatott hasabos búkk tűzifa és légszesz pirszen-szállítás biztosítására (nov. 5). A Wiener Neustadt Tereziánium katonai akadémiától: a jövő évben kikerülő tisztiek számára szükséges felszerelési és ruházati cikkek szállítására (december 10). A máv. igazgatóságtól: vasutépítő munkák vállalatra bocsátása iránt (december 4). Ezen hirdetmények a kamara irodájában megtekinthetők.

(Szaj- és körömfájás.) Szavacsina Géza kir. tanácsos polgármester a követ-

kező figyelmeztetést teszi közzé: Hivatalosan megállapították, hogy a városban és vidéken a szarvasmarhákon kiütött a járványos szaj- és körömfájás. Minthogy az ilyen beteg lehénnék teje kivált gyermekekre nézve igen veszélyes megbetegedéseket okozhat, minthogy továbbá a beteg tehenektől származó tej elárúsítását ellenőrizni, meggátolni lehetetlen és a beteg marhától származott tej az egészségesektől meg nem különböztethető, végül tekintettel arra, hogy a betegséget okozó körösrák a főzés által teljesen megsemmisülnek: felhívjuk a város lakosságát, hogy a bekövetkező betegségek elkerülése és elhárítása érdekében a tejet csakis felforrva használják.

(Közgyűlés.) A Marosvásárhelyi Jótékony Nőegylet 1902. évi november hó 9-én (vasárnap) délután 3 órakor Marosvásárhelyt a megyeház nagy üléstermében közgyűlést tart. A gyűlés tárgyszorzata: 1. Elnöki megnyit. 2. A titkári jelentés. Visszapillantás az egylet 40 éves fennállására. 3. A pénztár állásáról jelentés. 4. Egy alelnök választása. 5. Választmányi tagok választása. 6. Indítványok.

Táviratok

Fővárosi és vidéki tudósítóiaktól. — Botrány egy gyűlésen.

Szabadka, nov. 3. (érk. 11 ó.) A város a tegnap véget ért közgyűlése elé a tanács egy javaslatot terjesztett 3411602 korona kölcsön felvétele tárgyában, mely összegből a tartozásokat és a közpénztári hiányok pótlását eszközölnék. A javaslat tárgyalásakor lépett a terembe Mammusich feltűggesztett polgármester is, mire a gyűlésteremben óriási vihar támadt: — Takarodjék ki! — kiáltások voltak hallhatók.

Az elnök főispánt arra kérék, hogy távolítsa el a teremből Mammusichot, a ki halálsápadtan szótlanul állott a teremben. Végre a vezérembereknek sikerült a zajongókat lecsillapítani. A javaslatot elfogadták.

Az aradi sikkasztás. Arad, nov. 3. (érk. d. e. 10 óra.) Böhm Adolfot, a letartóztatott igazgatót tegnap felesége és fia meg-

látogatták a fogházban. A találkozás nagyon érzékeny volt. Böhm így szólott fához:

— Nem voltam bűnös soha. Jó szívem juttatott ide. Segitettem a szegényeken akkor is, mikor nem kellett volna, ott is, a hol nem lett volna szabad.

Felesége és fia szeretettel vigasztalták a szerencsétlen embert. Mikor eltávoztak, Böhm a cella ajtajában eszméletlenül rogyott össze. Gyorsan orvost hívtak, ki nagynehezen eszméltre hozta és lakására szállíttatta a szegény aszszonyt.

A pénzváltó osztály könyveit a vizsgálat teljes rendben találta.

Öngyilkosság.

Budapest, nov. 2. (érk. 10 ó.) Tegnap hajnalban a Hunnia-kávéházban Joddan István fővárosi tisztviselő föbe lőtte magát. Öngyilkosságának oka az, hogy a napokban összeszólalkozott egy kollegájával, melyből tetlegesség támadt és ezt szégyelte. Súlyos sebével a Rókusba vitték.

Elfogott szélhámos.

Budapest, nov. 2. (érk. 9 ó.) A rendőrség letartóztatta Klem Arthur 52 éves pincért, a kiről kiderült, hogy nemzetközi szélhámos. Berlinben és Európa több nagyvárosaiban követelt el csalásokat, lopásokat.

Meggyilkolt gyümölcskofa.

Sepsiszentgyörgy, nov. 3. (Érk. 9 óra.) Özv. Császár Istvánné, gyümölcsáros kofát vasárnap virradóra meggyilkolva találták lakásán. A szegény 80 éves ezvegyaszonny lakását kifosztották, összes pénzét elrabolták. A tettesek ismeretlenek.

Felelős szerkesztő:
Dr. PAPP JÓZSEF.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

1478—1902.
végrh. sz.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 9277/902. és a nagyvárad városi kir. járásbírószág 19.0 Sp. V. 1421/9. és Sp. I. 211/9. számú végzése következtében dr. Ötvös Lajos és Náhán Salamon helybeli ügyvéd által képviselt Kovács Emil, Weiszberger Lipót és Schwartz Sándor javára Weiszler Antal ellen 170 kor., 35 kor. és 87 kor. 80 fill. s jár. erejéig elrendelt 1902. évi szept. hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás alatt lefoglalt és 732 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok és ékszernek nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a helyi városi kir. járásbírószág 1902. évi V. I. 1277/a. számú végzése folytán fenti tőkekövetelések és ezeknek törvényes költségek erejéig Kolozsvárt Kornis-utca 4 sz. alatt leendő eszközölésére 1902. évi November hó 21-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adani.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Kolozsvárt, 1902. évi okt. 30. napján.

Ligeti József,
kir. bír. végrehajtó.

Női diszített kalapok a legutolsó divat szerint
1984 39—50 legnagyobb választékban

Lányi Benőné női kalap terme
Wesselényi Miklós-u. 2. (Emelet).

Babos Sándor óras, ékszerész és lát-szer-raktárát, mely 40 év óta a régi helyen, a főtéren áll; úgy a javító műhelyét, mint jó aruit leszállított árban ajánlja a nagy közönségnek.

1939 33—50

Eladó torma.

Debreczeni és Nürnbergi édes torma 5 klgmos csomagokban, klg. amonkint 50 fillér, métermázsánként 45 korona. Fához vagy kolozsvári vasuti állomáshoz felszállítva, utóbbi esetben csomagolás saját költségén számíttatik és pénz beküldésével tör.ént megrendelés sorrendjében szállíttatik. Megrendelés levélben a kir. gazdasági tanintézet intézőségéhez Kolozsvár czimzendő. 1907 1—3

Maculatur-papír

egész ivben, csomagolásra igen alkalmas kilonként 20 fillér, métermázsá vételnél 15 korona. Felvilágosítást ad a hadóhivatal.

Sokszorosító és fordító iroda!

Irógép eladás!

Első rendű amerikai írógépeit állandóan raktáron tartok, azt kívánatra házán bemutatatom. Sokszorosító és fordító munkákat — magyar, német, francia, angol és olasz nyelvre — jutányos árba elvállalok és szakavatott munkásokkal végeztetek.

Winter J. 1988 7—30
Ferencz József-ut 18.
Telefon 457.

Irógép kellekek és hozzá való írópapír állandóan raktáron.

SZÁMOS CSALÁD LEHET BOLDOGGÁ
CEKÉLY RIZIKÓ MELLETT
A MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTÉK ÁLTALMIRE

DÖNTŐ BIZONYÍTÉK

AZON ELVITÁZHATLAN TÉNY, HOGY
MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER.
KIOSZTÁSRA KERÜLNEK A SORSJEGYÁRLOK KÖZÖTT
A KÖVETKŐZŐ NYEREMÉNYEK!

ESZTEL **EGY MILLIÓ KORONA**
RÉSZL. **600.000 KORONA**
400.000 " "
200.000 " "
100.000 " "

90.000- 80.000- 70.000- STB. STB.
a X. sorsjáték I. osztályu húzása már **NOVEMBER 20. és 21-én** történik, s ehhez ismert szerencseszámaim ajánlja míg a készlet tart.

1/8 EREDETI SORSJEGY 1. OSZTÁLYRA 1.50
1/4 " " " " " 3.-
1/2 " " " " " 6.-
3/4 " " " " " 12.-

BENKŐ BANKHÁZA BUDAPEST.
VI. ANDRÁSSY-ÚT 79. ~
MEGRENDÉLESHÉZ LEVELEZŐLÉP IS ALKALMAS!
MINDEN MEGBIZÁSHOZ POSTAI BEFIZETŐLAPOT MELLEKELNÜNK, MIÁULT VEVŐINKNEK AZON ELŐNYÜ VAN, HOGY BEFIZETÉSÜNKET PORTOMENTÉSEN TELJESÍTTATIK *
A bankházunkban vásárolt sorsjegyekre eső nyereiményeket bármely vidéki bank kifizeth, mégis a fiktaktartás céljából ajánlatos a nyert összegeket közvetlenül nálunk átvenni —

Az őszi és téli idényre beérkeztek!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani

legújabb párizsi modelleimet.

Selyem, tennis és gyapju blusokban, Selyem, szörme és gyapju szoknyákban,

továbbá a smyrna, velvet, argaman és axminster szőnyegeket, ágyszerűket, eszike-függönyök s paplanokat.

Magamat a nagy. érd. közönség becses pártfogásába ajánlv. vagyok kiváló tisztelettel

Gyári raktár:
Első minőségű vásznakból, asztal- és ágyneműkből,

Menyasszonyi Kelengyek

a legolcsóbbtól a legmagasabb árúig a legmeglehetőbb kivitelben.

fehértémű és kelengye áruház
Mátyás király tér.
Híntz gyógyszerár mellett

ZSIRAI MÓR

Legolcsóbb árak!
Legolcsóbb árak!

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbizott bank.

Magyar Számítoló és Pénzváltóbank

erdélyrészi fiókosztálya
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

Foglalkozik minden e szakmába vágó műveletekkel:

Elfogad betéteket — takarékkönyvecskékre vagy folyószámlára. (Giro-conto).

Leszámító váltókat — sorsolt értékpapirokat, nyereeményeket.

Kölcsönt nyujt — értékpapirokra.

Az intézet különös súlyt fektet a következő üzletágakra:

Külföldi utalványok = (Cheques) eladása és vétele.

Értékpapírok, — érozpénzek és külföldi pénz nemek vétele és adása a budapesti tőzsde napi jegyzései szerint.

3%-os jelzálog sorsjegyek részlet-eladása a legelőnyösebb feltételek mellett.

Magy. kir. osztálysorsjegyek föelárusító helye.

Tőzsdei megbizások kivitele.

Szelvények díjmentes beváltása. Sorsjegyek ingyen utánnézetnek.

Örzési letétek részére nagy költséggel épített **Pánczélszobáját** és az abban elhelyezett **Magán-pénztárait (S. fe deposits)** a közönség figyelmébe ajánlv. annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Üzleti órák d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig. 2001 2—50

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbizott bank.